

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben házhoz hordva és vidékre postai megküldéssel.

Egész évre 4 ft. — kr.
Félévre 2 ft. — kr.
Negyedévre 1 ft. — kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 1 lrtért közöltetnek.

Kincstári bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

Hirdetéseket s előfizetéseket felvez Landesaun M. könyvkereskedés S.-a-Ujhelyben.

SÁTORALJA

Zemplénvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG

ES
KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények - az előfizetési pénzek, hirdetési kéziratok - díjak és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők

Sárospatak, Kovács-utca 175. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bermentetlen leveleket nem fogadunk el.

NYltér minden sora 20 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

RÉZ LÁSZLÓ.

Wlassics reformja.

Az újításokat kedvellő tevékeny közoktatási miniszterünk legújabb rendeletei kétségtelenül jelentékeny változást fognak előidézni a nők társadalmi helyzetében s ez által az egész magyar társadalomban. Ezek a rendeletek nyitják meg a magyarországi gimnáziumok és egyetemek kapuit a nőknek, lehetővé teszik, hogy a magasabb tudományokat és műveltséget elsajátítsák, hogy ennek birtokában, mint orvosok, gyógyszerészek és tanárok a férfiakkal egyenranguan, önállóan kereshessék meg kenyérjüket s a társadalomban magasabb posztókat is foglalhassanak el, mint eddig.

Mélyreható következményeket, nagy jelentőségű eredményeket vonhat maga után ez intézkedés, de hogy a jövőben tényleg megszűnteti-e azt a társadalmi betegséget, melyen segíteni hivatva volna, vajjon nem fog-e nagyobb bajokat felidézni, — azt egyelőre bajosan mondhatnánk meg. Wlassics előtt Anglia, Amerika s részben Franciaország példája lebegett, bátran szakított azon chablonos felfogással, mintha a nők között egyáltalában nem akadhatnának olyan foku szellemi képességgel bíró egyének, mint a milyének a férfiak; az új kor eszméinek, az egyenrangúság és egyenjogúság eszméinek hódolt, mikor a nőket is részelteti a magasabb kultúra áldásaiban s az azzal járó anyagi és létfontartási előnyökben. S ezen eszmék a liberalismus, az ember-

szerelem, a humanizmus szempontjából, örömmel üdvözöljük a reformot és sok szerencsét kívánunk a miniszter urnak annak megvalósításához.

De nem hallgathatjuk el aggodalmainkat sem s nem figyelmeztethetjük eléggé a magyar nőket arra, hogy félre ne értsék a miniszter intencióit. Mert mit is akar a rendelet? Segíteni azon, szellemi tekintetben kiválóbb nők helyzetén, kik a mai idők nehéz járásában, igényteljes, materialistikus légkörében *szükkölködnek* az anyagi javakban és a hozományban. Nincs reményük s nem is mennek férjhez vagy kényszerítve vannak hajlamaik, vágyaik ellenére férjhez menni, hogy aztán nemsokára elváljanak.

Az a célja a rendeletnek, hogy azok, kik becsültes uton nem juthatnak a család-anya magasztos hivatásához, ne legyenek a semmittevésre, a hivatás-nélküliségre kárhoztatva, hanem érvényesíthessék tehetségeiket. Eddig is több pálya nyitva állott a nők előtt, így az iparnak különféle nemei, különösen a kézműipar, a posta, távírda stb. Magyarországon is sokan foglalkoztak eddig a nők közül az ipar különféle nemeivel, sőt voltak és vannak írók és művészek is. A Wlassics rendelete tehát már hagyományokra támaszkodik nálunk is és csak tágitja a nők önálló működési körét. Nem egyéb ez, mint az *új kor* a nők emancipációjára vonatkozó törekvésének egyik megnyilatkozási módja.

Érdekes megemlítenünk, hogy az ó-kor a nőt kizárólag a családi életre szori-

totta. A jó öreg bölesész, Aristoteles azt tartotta, hogy igen nagy faji különbség van a férfi és nő között s nem osztotta elődjének, Plátónak azon nézetét, hogy a férfi és nő hajlamai, tehetségei, rendeltetése, hivatása azonosak volnának. A nő akaratát ő gyengének, erényét kevesebbé önállónak látja s hivatását nem az önálló működésben, a kenyérkeresetben, hanem a csöndes háziasságban keresi. *És ime ma az új korban is igen sokoknak ez a véleményük, eszményük a nőről.*

S ezzel szemben mit várhatunk? Azt, hogy az efféle intézkedések után az önálló működés, a kenyérkereset vágya a mi magyar nőkben is erősebb lesz és sokan büszkeségüknel, hiúságuknál, nagravágyásuknál vagy emelkedni törekvésüknel fogva szellemi pályára fognak lépni azok között is, kik férjhez mehetnének rangjuk és tulajdonképeni hivatásuk szerint. Am lássa ezután a társadalom, nehogy nagyobb arányokat öltjön a férfiaknak és nőknek külön élése, nehogy megcsappanjon a törvénytelenesen kötött házasságoknak a statisztikai számadata?

Azt mondja a miniszter úr, hogy jótékonyan fog hatni ez intézkedés, mert sok nőt képessé fog tenni arra, hogy férjének a család fenntartására irányított küzdelmeiben hathatósabban segítségére legyen. Hát lehet, hogy könnyebb lesz úgy a létküzdelem, ha p. o. a gyógyszerész feleségét használhatja segédjeül vagy ha a férfi-tanár mellett a feleség

TÁRCZA.

Letűnt csillagok.*)

— Elbeszélés. —

Az ablakon behallatszott a halotti ének. Ott vitték el Szecsődy Pista koporóját a Tini ablaka alatt.

Tini ott ült a virágos ablaknál a kis asztal mellett s elsratta azt a szerencsétlen fiatal embert, a kit most kísérték az emberek utolsó útjában.

S Tini lelkében felújultak múltjából ama szép napok emlékei, melyeket a boldogult Szecsődy Pista szeretőtelémelt társaságában töltött: azok a biztató mosolyok, melyekkel a szemközti levő ablakokból egymásnak nézeltek, a gyöngéd kezeledés s az ártatlan viszony, mely oly szép reményekre jogosította ifjú szívüket.

Egy jót ment könnyűvérű komédiás leány aztán gátat vetett család pillantásával a legisztabb szándék elé. Szecsődy Pista is rabja lett csábító te-

kintetének s szelítő ölelésétől elfelejtette azt az önzetlen szerelmet, mely a virágos ablakból áradt először érző lelkére.

A család mosolygásért vetélkedett azokkal, kiknek szabad volt a könnyelmű szerelem. A sokféle osztott kegy el nem riasztotta az ostromtól, sőt ellenkezőleg, fölvetta a harcot társaival szemben, kik végre is nem győzték az áldozatot a „csillag” lábai elé rakni, magára hagyták Szecsődy Pistát lázas boldogságában.

Bizalmas körben azonban megmosolyogták a fiú áldozatkészségét egy erősebb vetélytársa számárságnak ismerte nevezni azt az okatlan költsékezést, melyet a „csillag” kegyeiért megkockáztat. Szecsődy Pistát azonban a hata mögött sem lehetett megsérteni, kiáltt a polera a vakmerővel, s hogy ő lakott érte, bizonyosága az a koporsó, melyet a Tini ablaka alatt kísért a gyászoló közönség.

Oh, hogy szeretett volna a megsált leány szembe állni avvat a ledérrel, hogy szembe vadjolja a gonoszsággal! A bosszúvágy édes érzetében megnyugvást keresett feledt lelki világának. S bosszúszomjának égő kinyát azonban enyhítette az a boldogító tudat, melyet a halotti ének busnája ébresztett kedélyében, hogy most már nem fogja gyötörni a feltékenység nyugtalan érzelme.

Nem tudott kinyezni az ablakon, megszakadt volna a szíve érte, a mit meg nem érdemelt a

hűten. Tudta, hogy keresi a tömeg a gyászó, gyűlkezetben s talán azért is bujt virágai mögé, hogy őszinte könyeiért meg ne szólják az emberek. Nem akarta a halottért sem, kit emlékében is annyira szeretett.

Az esti szürkületben nem állhatta aztán tovább, kiment a Szecsődy Pista sírjához imádkozni.

A temető esendes volt már s az alkonyi fuvallom halk suhogása édes illatot árasztott a friss koszorú viráglehelletéből. Mintha túlvilágról jövő szerelmi suttogás volna, hogy a családótt szív sajgó sáberre balzsamos gyógyírt nyújtson.

Tini szeretettel gondoll nézegette, igazgatta azt a sok szép koszorút, melyek a sírt befűtötték. Mennyi ősmérsőse volt a boldogultnak, mennyien szerették.

Legszébb koszorú volt a Bócz Lászlóé, azó a Bócz Lászlóé, a ki megöltte a szerencsétlent. Tini hálából letépett egy virágot erről a koszorúról s mikor hazament bele préselte az imádságos könyvébe.

Azután előkereste azt a rózsaszínű levelesomágot, melynek illatos lapjaiban oly igaz, mélységes szerelem tündökölt, hogy szép reményeket merítettett jövőjére a boldog leány, kihez intézték.

Tini sóhajtott.

*) Mutatvány szerzőnek „Hullámok” cím alatt legközelebb megjelenő kötetéből.

is jár majd tanítással szaporítani a család jövedelmét. De kikre marad akkor a háztartás gondja, a gyermek?! Vajjon nem vesztje-e el a család a révén azt, a mit a vámon megnyer?!

Aztán ha a nő így kitanúlva, minden tekintetben egyenlőnek fogja magát érezni a férfival, kié lesz az intézkedés, a vezetés joga? Arisztoteles a nélkül, hogy a nőket rabszolgákká akarta volna tenni, azt mondja, hogy a természet, mely mindenütt alárendelést és fegyelmet létesített, a családban is felállította a tekintélyt, az atya és férj tekintélyét s a férfi jellemét jobban képesítette, mint a nőét. Az uralkodásra, a kardosságra való hajlam pedig a magyar nőkben is nagymértékben megvan. Vajha ne veszeléztetne a női kenyér és tudománykereső aramat a családi élet boldogságát, azt a viszonyt a férj és nő között, melyben mégis a férfié az intézkedés, a vezetés joga és sokszor a nőnek kötelessége az engedelmesség.

Elismerjük, hogy Amerikában és Angliában akadnak kiváló nők, a kik a kenyérkereseti pályákon is megállják helyüket: tudjuk, hogy az irodalom és művészet terén is akadnak nagy női nevek, mint George Sand és Angelica Kaufman.

De ezek csak kivételek s bizonyára ha keresünk, nagyobb számmal találunk olyan nőket, kik írónak, művészeknek készülve, bár minden erejüket latba vetették, óriás szorgalmat fejtettek ki s még csak a középszerűségig sem bírtak emelkedni!

Wlassics rendelkezését illetőleg pedig inkább hihetjük azt, hogy a gyógyszerészeti pályán tudományos következményeinek többen fognak eleget tenni a nők közül, mint az orvosi vagy tanári pályán követelményeinek. — Meggyőződésünk azonban, hogy a tanári vizsgálatok mostani szabályzatának különösen az absztraktabb tudományszakokból elenyésző esekély számban fognak megfelelni azon nők közül, kik a tanári pályára való készültre vállalkozni fognak. S mi lesz az ilyen vizsgálatokon megbukott nőkel?! A csalódás, a vállalkozás sikertelensége még jobban el fogja őket keseríteni s még boldogtalanabbakká teszi, mint különben lettek volna. Óvakodjunk azért a miniszter úr és a társadalom,

nehogy a tehetségtelen, hivatatlanabb nők is özönével tödüljenek a tudományos pályákra, nehogy a női felmíveltség, tudakosság és a női proletarizmus kifejlődjék?!

Óvakodjunk a társadalom, a miniszter ur s az arra hivatottak: óvakodjanak maguk a magyar nők, nehogy az az orvosság, melyet a beteg társadalom gyógyítása végett a miniszter ur alkalmaz, méreggá váljon s a társadalmat még betegebbé tegye.

A „S.-a.-újhelyi Kereskedelmi Társulat” és a „Kereskedelmi Kamara.”

(Válasz H. a 3. számban megjelent cikkre)

Mint laikusok állunk egymással szemben, R., mint ezikkéből is kitészik, nem kereskedő, én sem vagyok az: mindkettőnk a közügy iránti érdeklődés vezet, nem pedig magánérdek s így tárgyilagosan fejtegethetjük a szőnyegen levő kérdést.

Minden tiszteletem és elismerésem mellett, melylyel R. érdeklődése és legálább ez időszerint merész tervei iránt viseltetem, bátor leszek kimutatni, hogy tévedésben van akkor, midőn egy kamarának létesítését, a helyi viszonyok figyelembe vétele mellett, főlé helyezi a kereskedelmi társulat alakításának.

A kereskedelmi kamarai intézmény az 1868. VI. t.-e.-ben rendezett oly általános célokkal, melyekkel a mai speciális kereskedelmi érdekek kielégítését nem találnak: a kamara, mint tanácsadó közeg áll a kereskedelmi kormány szolgáltatásában, a keresk. társulat a helyi viszonyok szemmel tartása mellett, az egyes kereskedők érdekeit van hivatva előmozdítani.

Osztom R.-nek a kereskedelmi társulatba helyezett reményét, de el nem ismerem, hogy a helyi érdekeket akár anyagi, akár erkölcsi úton a társulat jobban szolgálhatná, mint a társulat, sőt tovább megyek, oly kereskedői karra — mert csak erről lehet szó — kamarai vezetést nem is bíznék, mely már előbb egy társulat alakítása és a társulatnak a maga elé tűzött célok megvalósítása iránt kellő érzéket nem tanú-

sított és a legszükségesebb garanciát nem nyújtotta.

Hinni akarom, hogy R. tisztában van tárgyával, hát legyen szíves nekem megmondani, a kamara feladatához tartoznak-e azon sürgős megoldásra váró fontos érdekek, melyek évek óta hiába kopogtatnak az érdekeltek ajtóin? Itt van pl. a tanonc-viszony szabályozása, szerződöttes, szabadtítás és iskoláztatás, mely mostanig majd a kereskedő, majd a tanuló hátrányára, minden ellenőrzés és egyöntetűség nélkül, a legnagyobb visszasszággal megy végbe.

60—70 kereskedő tanuló iskoláztatás nélkül van. Ezekre nézve 3—4 évi szolgálat éppen elég arra, hogy azt a kevés ismeretet is, melylyel a kereskedésbe lépett, elfeledje és mint műveletlen ember szabadíttatik fel. Az ilyen állapot, eredményezi azt, hogy rendes állomást csak nehezen nyerhet vagy szegényére válik annak a karnak, mely iránt a társadalom oly nagy igényekkel lép fel már manapság.

Vagy van-e hely és alkalom adva, hogy kereskedő segítők és maguk a kereskedők gyakorlati ismeretüket elméletivel és szellemi szórakozással gyarapítsák?

Vagy helyes dolog-e az, hogy a kereskedő a verseny biztosítása és anyagi előny elnyerése szempontjából a kereskedői reputáció rovására, magát a publikumnak kiszolgáltatja, az úrcikknek házasával, az ebéd és vassora idejének feláldozásával és a kockázattal hitelnyújtással?

Ily kérdések megoldására egyedül a kereskedő társulat van hivatva, kölesönös előzetkenység, barátságos eszmésere és egyöntetű eljárás segítségével: a kamarától ezt hiába várnök.

Vagy térjünk át R. által említett betegsegélyezésre, melynek rendezése szintén a társulat egyik fontos feladata léssen. Nem ferde intézkedése a törvénynek már magában, (1891. XIV. t. e.) hogy a kereskedőket a kerületi pénztárak kötelekébe kényszeríti? Gazdagítják a pénztárakat magas járulékaikkal és annak hasznát, ellenértékét igénybe nem veszik, nem vehetik, a kereskedői alkalmazott csak hat heti betegseg után veheti igénybe a pénztárt és ha a hat

Persze régen volt, talán már három éve is, hogy így irt Szesődy Pista. Akkor még pelyhes állá szerelmes fiú volt, kit egy kis bizalmas nosoly is költői hangulatra ringatott. Azóta...? Tini elmosolygott.

Nem, igazán nem érdemli a hutelen, hogy bánykódjak utána.

S ellökte magát a rózsaszínű leveleket, melyek egykor boldog reményt ébresztettek szerelmes szívében, most szíftótták azt a gyűlöletet, melylyel a halott emléke iránt volt.

Sorba tépte el a szép leveleket: bedobta a kandallóba s fűgyújtotta a papírfoszlányokat. A jobban lánokban ifjúságának ábrándképeit látta elhamvadni.

Az utolsó papírdarabkát kiragadta a lánokból s csójjával halmozta el.

— Mit tettem?... —

De nem sokáig topengett, a következő pillanatban már lábaival tiporta a préselt koszoru virágot is.

Lázás gondolatai érhetlen khaoszt szöttek agyában különböző terveivel: míg egyrészt az ünnepelt orfeumdivát akarta megboszulni, másrészt vigasztalást, kárpótlást keresett elveszett szerelméért.

Magához hivatva Böz Lászlót.
Böz László hódolva tette tiszteletét.

Tini oly szép volt ekkor, hogy Böz László tündéri alakjától el volt ragadtatva.

Tini maga mellé ültette a pandlagra s elmondta neki terveit.

— Pista, tudja, nem érdemli meg, hogy gyászoljan. — mondta. — Hitegetés, játék, komédia volt az a szerep, a mit előttem adott. Engem sohasem szeretett igazán, csak a pénzomre vágyott, hogy azt aztán „olyan” hölgyek társaságában költse el, kik eszközökké aljasodnak pénzes kezében. Megrotést érzek emléke iránt, ámbár emlékezetemben sok feledhetetlen, kedves vonásnak nyoma maradt. Kis lány voltam s elég együgyű hogy könnyelmű esküjének fölüljek. Ma már mas szimpontból itélem meg az embereket. Némém vagyonára nem rejtelték már, maradjon az a szegényeknek s velem bánják a sors tetszése szerint, talán előbb hozzá szívmre azt a nyugalmat, melyet keresve sem találtam... Szép leánynak manapság e a festett világban van helye. Mondják, hogy én is szép vagyok Pista is azt mondta.

— Festett világ, nyomorult élet.

— Mit bánom én? Vessen meg ön, kedves Böz, és szívesen lesznék, kik magukhoz emelnek.

— Nem értem önt, kisaaszony!

— Nos, hát értsen meg! Azért hivatam, hogy protekcióját kérjem az orfeumdirektorhoz.

Böz László meghökken.

— Nem fogom a posvány felé vezetni!

— De én akarom; őrli, keljes barátom, akantom! Köretelen öntől, a ki egy meggrondolatlan lövéssel boldogságom reményétől fosztott meg, hogy nekem megnyugvást szerezzen!

— Nem vetkeztem!

A leány összerázkodott.

— Megbántottam?... Boesásson meg, magamon kívül voltam... Hogy Pista meghalt... jól van... így kellett lennie s talán jobb, mint ha eudar karok közt kellene látnom... Hogy én velem mi lesz? Határoztam, ha ön nem kísér el oda, hová hűnös vágyam vonz, megyek magam. On akkor menjen ebből a városból, a hol szomorú emlékei nem biztosítanak önnek a nyugalmát, menjen és feledje el, hogy itt valamikor egy becsületes leányt is ösmert.

Böz László a kezét tette össze.

— Legyen esze, szerezzen leány.

Tini szembe kacagta.

Böz Lászlónak köny csillogott a szemében.

A leányt megindította ez s szeretettel szölt hozzá:

— No jöjjon s kíséjjen el az orfeumba! A néni is velünk jön.

Böz László ellentálni próbált.

— Nem fog menni!

ketek ki nem bírja, boldogabb hazában remélheti a segílyt. Nem abszurdum ez?

Az ipartestületet is csak jól felfogott érdeke bírta ama eszélyes lépésre, hogy a kerületi pénztárból kilépjenek és saját zsebüket gazdagítsák a biztos jövedelemmel még akkor is, ha tagjai számára kisebb járulékok mellett is jobb gondozást nyújtanak. Az ipartestületnek különválása csak hátrányt szült a kereskedőkre, mert a fentartási és kezelési költség miben sem csökkent, de a jövedelem nagyon is megfogyott. Egyben igazat adok R.-nek, t. i. hogy a kereskedők elejétől fogva vajmi esékély érdeklődést mutattak eme, őket oly közelről érdeklő intézmény iránt, de talán emek is meg volt az oka.

Visszatérve R. érvelésére, t. i. hogy a keresk. társulat létrehozatala körül kifejtett buzgalom elég lett volna egy kamarának létesítéséhez. Ezt nem osztom. Hiszen maga R. is oly sok feltételt mond el egy szuszra, a mit szintén nem lehet oly könnyen legyőzni. Ki indítsa meg a mozgalmat? mik volnának azok a boldogító célok, melyeket a kamara megvalósíthatna? Ugyan ki meene szomszédja házat oltani, mikor saját vagyona elég tető alatt áll? De tovább megyek: maga a kereskedő társulat sem bír még azzal a biztos alappal, melyre okvetlenül szüksége van, hogy kitérített célját úgy az egyes, mint az általános kereskedelmi érdek szempontjából megvalósíthassa, mert a szükséges tényezők úgy anyagi, mint erkölcsi és szellemi téren még nincsenek kellő mennyiségben a társulat birtokában. 1200 — 1400 frt évi jövedelem van szüksége, hogy feladatának minden irányban megfelelően; ez összeget előtérmenteni épp oly nehéz, mint sok szellemi ellentétet kiegyenlíteni, mely itt is, mint más társadalmi téren, a haladó század dacára, mindenkor és mindenütt a közügy kárára oly gyakran észlelhető.

Igy-igy R. ur. fordítsuk meg a tételt, első és fő — mert helyi érdek — a kereskedő társulat, és ha a társulat életképességét be fogja bizonyítani, csak akkor lenne a talaj előkészítve R. óhajítása tárgyának, egy kereskedelmi kamarának, de akkor is csak az esetben, ha a kassai kamara nem mutatná meg, mivel tartozik kerülete legnagyobb megvételének, legfőbb anyagi támaszának, a jogos követelményeink kielégítést nem

találnának; csak akkor állanának azon erkölcsi énkyszer alatt, hogy eszelekvés terére lépve, jogos igényeinknek érvényt szerezzünk.

Addig pedig, míg ez sorra kerül, egyedül kívánni való, hogy a már létező kereskedő társulat minden egyes tagja át legyen hatva e fontos intézmény szükségességétől és igyekezzenek saját körében legjobb tehetsége szerint buzgókodni, hogy a társulat R. esalódására, igen is zászlóvivője legyen a város és vidék kereskedelmi érdekeinek s merem hinni, hogy e esalódás R.-re nem lesz oly kellemetlen dolog, ha felszólalását az úgy iránti érdeklődés és a kereskedelmi érdekek szívén hordozása okozta.

A kereskedő társulatok alakítása különben országos érdekű kérdéssé nőtte ki magát úgy annyira, hogy a mult év december 8-án Budapesten megtartott keresk. kongresszus foglalkozott e tárggyal és az összes kamarák egyhangú hozzájárulásával feliratot intéztek a szakminiszterhez, hogy az 1884. XVII. t. c., mely a kereskedelmet és ipart egy kálap alá szorítja, sürgősen akként módosíttassék, hogy a keresk. érdekek és viszonyok, melyek az iparosoktól természetükénél fogva nagyban eltérnek, külön törvényben szabályoztassanak és a kereskedő társulatok alakítása, miként az ipartestületek (nev. törv. 122 §-a) oly városokban, hol legalább 50 bejegyzett kereskedő van, kötelezőleg kimondassék.

Schneider J.

VEGYES HIREK.

Kinevezések Németh Géza zemplénmegyei tá. aljegyző az igazságügyi miniszter Szabadkára törvényszéki aljegyzővé nevezte ki. — Ugyancsak az igazságügyi miniszter Timár József, gálszécsi kir. járási bírósági telekkönyvi átalakító díjnokot a gálszécsi járási bírósághoz — Gül Vilmos, budapesti hírlapíró pedig a nagy-mihályi járási bírósághoz végrehajtókká kinevezte.

Athelyezések A m. kir. igazságügyi miniszter Tomory Antal alsó-vereckei kir. járási bírósági végrehajtót a homonnai és Karácsonyi Pál homonnai kir. járási bírósági végrehajtót az alsó-vereckei járási bírósághoz helyezte át.

Nyugdíjzattatásat kérte közelebb Benyóvszky Béla olasz-őrszaki jegyző. Mint Tokajból írja lapunknak, a nyugdíjzattatási kérelmök oka nagymérvű létezőségi szolgálatképtelenség.

A homonnai polg. fiu- és felső kereskedelmi iskola önképző, dalos- és zeneköre Ma-

rasca István úrnó, Lukovits Irén, Petrovics Gizella, Petrovics Alice és Németh Margit kisasszonyok szíves közreműködésével 1896. évi február hó 1-én a Stefánia szálló nagytermében, a Cserce-alap és saját pénztárai gyarapítására hangversenyt rendez. — A toleasai önkéntes tiszoltó-egylet 1896 február hó 8-án, az olvasókör helyiségeiben, az egyelet alaptökeinek gyarapítására véget jótékonysági zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-díj: személyenként 1 frt. esaladjeg 1 frt 50 kr. Kezdet: 8 órákor.

S.-a-ujhelyi polgári leányiskola S.-a-Uj-helyben a képviselő testület 1896. január 25-én ülést tartott. A nagy számmal egybegyűlt képviselői tagok minden tárgyat iránt melegen érdeklődtek és ritkaság számba jön, hogy az ülés végéig senki sem távozott el. Különösen nagy volt az érdeklődés a polgári leányiskola ügyét illetőleg. Az egész képviselőlet elismerte azt, hogy S.-a-Uj-helyben a leánynevelés kritikán alól áll — hogy százakra megy azon leány gyermekok száma, a kik iskolába nem is járnak, mert minden iskola túl van tömve és nem lehet őket befogadni. A képviselő testület nem zárkózott el az elől, hogy ha kell anyagi áldozatot is fog hozni. A javaslat megtételére egy bizottság küldetett ki, melybe dr. Schön Vilmos, Székely Elek, Szöllösy Arthur, dr. Reichard Soma és dr. Hornvay Béla választották be. Reméjük, hogy a bizottság nem fog késni javaslatát megtenni és minden igyekezete az lesz, hogy a leányiskola még a millenniumi évben felépíttessék.

A sárospataki községi választók névjegyzéke, a képviselő testület részéről kiküldött választmány által elkészítetté, öt napi közszemlére a város házánál ki lett téve; nem különben a községi törvény 51. §-a értelmében, a választási eljárás ellen teendő panaszok és észrevételek céljából szervezett igazoló választmányba, a főszolgabíró által Debrecceni Bertalan és Neumann Péter képviselői testületi tagok nevezettek ki. E szerint az igazoló választmány élnöke a főszolgabíró s a fent kinevezett két tagon kívül dr. Ballagi Géza és Szinyei Gerzson. Előadja: Fodor Jenő jegyző.

Foispani vacsora Január 23-án foispani vacsora volt a megyeháza nagytermében; mintegy 50-en voltak meghíva: ott láttuk a város éljöltségeinek nagy részét. A pont fél nyolcz órákor kezdődő vacsorán Molnár Leona úrnó, a foispani leánya preszidálta. A kitűnő hangulatban elköltött vacsora közb. Marteny lelkész poharat emelt Molnár Leona úrnóért, a kit a jelenlevők melegen dőltök, míg a foispanért kiűrtített pohár után az általános szeretet és becsületnek jeleként szített mindenki tisztelétét kifejezni, mit a foispani meghívta fogadott. A társaság fél tíz órákor oszlott szét.

r. l.

Kiátkozott halott Az új polgári házassági törvénynek már van áldozata s ebben első sorban is egy földhoz ragadt szegény család embernek kellett részesülnie. Nemes György, a Lónyay-család Vilma-hányján tiszti kezes már három ízben özevgyesre jutott s tekintve, hogy három elhunyt felesége után nyolcz élő gyermeknek kívül egyéb vagyona nem maradt, a szükség oda kényeszerítette, hogy siránkozó gyermekeinek anyját keresse, a mi bizony nem kis fáradságába került, mert egy rakás gyermekkel bíró, szegény s hozzá

S ez hatott.

A leány a korevetre dőlt s tehetetlenül hallgatta a férdeplő férfi édes-nyájas szavait.

— Olyja magát az Isten, édesem.

Mint a szellő, mely a kalyó paraszat újra lángra lobbantja, a leány szívében is a szép, a szerető vizsgáztatás élesztette azokat a rózsás reményeket, melyekről már lemondott.

Engedte, hogy Bócz László esakolja kezét, simítsa haját; azt sem vette észre, hogy boldog ebben az öntudatlan süttögásban, ... hogy utolsó lobban szívében a szerelem boldogító lángja, hogy aztán elaludjék ökre.

Mikor Bócz László távozott, az utolsó fényugár is elhomályosult szívében. Hídegen futott rajta végig az a gyilkos fuvatom, mely szerelme hamvait elsöpörte agyongyórtó szívéből.

A nőit kérte meg, hogy vezesse az orfeumba. És a néni, az egygyűző jó néni, mit nem tett volna meg szerető hűga széleslyes kívánságainak? Ment, természetesen, hogy ment.

Zajos est volt az orfeumban. A közönség tapsolt, újjongott s megújrátta a „csillag” kőterelmű dalait.

Timben égett a bosziavág.

S masnap maga ajánlkozott az igazgatónak.

Bajos volt a hangja és szívhezszó, édes: ilyen kellett az igazgatónak, szerződötte.

Világító csillagként tűnt föl a művészet horizontján. Tündöklő megjelenésével glóriát árasztott maga köré, behízőgő kedélyével lázba tudta hozni lelkes közönségét. Nem készült soha e pályára, csak égő bosziavágában szállta meg a művészillet s első sikerei indították a merész vállalkozásra, hogy hódító tervekkel lépjen a festett világba.

Olyan volt társnói közt, mint szép augusztusi éjjelen a tündöklő hajnali csillag. Azoknak halvány világa el nem homályosította ragyogását még inkább kidomborította azt a szerepkört, melyet a közönség k szabott számára.

S többet nem is akart Timi. Céljának végpontját élete legszebb napjai közé számítottta: a mikor leszórtotta a láthatárról azt a „csillagot”, ki eötte boldogította kacser tekintetével a rajongó főnyíltagot.

Hogy volt olyan boldog, a Bócz László, ki mita dobta el magát az életet, az őt abban a szerepben, melyet betöltött, nem bántotta; még hízogott hű-agának s reklám volt hírnevének.

Hírnöv! Igen, ez az, melylyel célját megkoronázta.

A hóvá hitták, szeretettel rajongták körül, virággal halmozták el. S ebben a kitűnő szép figyelemben hagyta el azt a világot, melyben örömet, boldogságot szerzett.

Egyzer ismét a lámpák elé hitták s akkor elönekelt az a mesés a szerető leánykáról s a hűtelen kedvesről, mely legkedvesebb dala volt mindenkor.

Hitták, újra hitták a dalra ...

Hitták ugyan, ez hatvány dala volt diadalmas művész pályáján ...

A kulisszák között egy hercegről süttögtek, a ki megszoktette volna, de ez oly kopott regénytema, hogy komoly szivekben hitelle nem talált ...

A kik közelebbről ismerték becsületet, jámbor lelkét, valószínűbbnek tartották, hogy a hit vizsgáztató tanításában egy kolostor ridog esendes falai közt találta meg azt a lelki nyugalmat, melyet a zajos világ nem tudott nyújtani megszűnt szívének.

Romhányi Sandor.

még idős, cselédemberhez nem akar melyik nő vállalhatók feleségül menni. Egyszer Nemes Sárospatakon próbálta meg szerencsésjét, a hol kálvini- nista lelkére sikerült is egy Bócsa Mária nevű gör. kath. vallású nő házasságra bírni, a ki nászhoz- zományul csak egy apró gyermeket ajánlott fel neki. A szokásos kihirdetés a polgári anyakönyv- vezetőnél megtörtént a házasság Szabó Zsigmond anyakönyvvezető előtt megkötött, de mert a szegény házasság teleknek pénzök nem volt az egy- házi áldást csak utólagosan gondolták igénybe venni, mikor t. i. a férj ispánjától kikapja a cse- lédi „commenciót.” Ember tervez, Isten végez. Szegények nem valósíthatják meg terveiért, mert a jó feleség négy heti boldog házasság után, a miután egyik napon a kilenced gyermeke részére találta az élett, birtelen rosszul lett, földre zuhan- t egy „jaj” kiáltással szívvelhűdésben szívro- halt. Szomorú volt nézni, a mikor a kilenced és már az alkalommal negyedében megárvult apró gyer- mek anyjának hideg tetemére borult és siratta a kenyeréjéért, de szomorúbb volt még a munkából hazajövő apa kétségbeesése, ki, a mikor meglátta neje holt tetemét, azonnal elájult. A gyászoló férj a halálesetet bejelentette az anyakönyvvezetőnél, s másnap neje holttestét urasági szánón beszállí- totta Bodrog-Olaszi község útvezájára s felkereste az ottani illetékes görög kath. lelkészt, hogy a temetési szertartást végezzék el. A lelkész, mert az egybekelés egyházilag nem volt megkötve, a temetést megtagadta. Nemes csak most látta ké- ségbeesetten, hogy mi az az „egyházi átok?” Fut- kosott kántorhoz, jegyzőhöz, de bizony a harangok csak némán maradtak. Az Isten azonban nem hagyja el a benne bízokat, az „egyházi átok” csak egy gyarló, földi ember műre, s így a holt test sem maradt a föld színen. Az ottani derék ref. lelkész, Szánthó István látra az igen is szomorú történetek, papi szolgálatát azonnal felajánlotta, a harangokat meghúgatta, a halottat díjtalanul ille- temetette, s hozzá még olyan szívvelható predi- kációt mondott, hogy azon nemcsak a kálviniisták, de meg az oroszok is siráltak. A nemes lelkű úr- nők kértnek, hogy az árván maradjon fi- és leány- gyermeke részére némi viselt ruhákat adományozni és azokat a bodrog-olaszi Vilma-tanyára elküldeni, hogy megkedveljenek. Az adakozók e lapban nyugtázza- nak. (A derék ref. lelkésznek eszébejöttéhez, mi nem tudunk elege gratulálni. De nem is tesz- zük, hisz a jó eseményt önmagában hordja jutá- lmat. Az árván maradt gyermekek számára szant adományokat mi is szívesen kövöztünk.) Szerk.

— **Hirtelen halál.** Gáspár István bodrog-olaszi lakos, gazda, a mint a Bodrog folyóról egy korsó vizet hozott, a kapujánál összeesett, s mire a házbá vitték, meghalt. A becsületos embert az egész falu siratja.

— **Tűz S.-a-Ujhelyben** múlt hó 26-án az Alsó Zsolyomka nevű városrészben Grossmann Herman boltja kigyulladt úgy fél 3 órakor d. u. A bolti berendezés oda égett. A tűz gondatlanságból kelet- kezett. A boltban levő pléh-kályhából pattant ki a gyújtó-szikra.

— **Bohocz-estély.** A a-u. ujhelyi gyárt-lepi dal-, zene-, és önképző-kör folyó évi február hó 15-én, szombaton, „Carneval herceg elutazása alkalmából” a városi színház termében, táncozal egybekötött „Grand Bohocz-Estélyt” rendez. Az estélyre összeállított műsor 16 pontból áll. A leg- nagyobb változtatásokat igéri a műsorzat. Közli mosoly kél az ember ajkán. Ha már magát a pro- gramm-pontok címét is olvassa. Ez az önképző kör már több ízben kimutatta életrevalóságát. Most is csak a legjobbat és legzobibbet remélni tölle. — Az estély kezdete 7 órakor lesz. Helyárak: Közép- páholy 6 ft, oldal-páholy 5 ft, földszinti ülőhely 1 ft, karzati ülőhely és erkélyesek 80 kr. — Személyjegy 1 ft, családjegy 2 ft. A teremben csak álarozzal jelenhetnek meg.

— **Az állami meceneknek vizsgálata** elrendeltet- vén, a vizsgálati napok a következők lettek ki- tűzve: 1. Február 1-én, S.-a-Ujhelyen a vásár- tüzren, S.-a-Ujhely város, S.-a-Ujhely vidék, Misk- háza és Ladócz községeinek összes loállomány; 2. Február 3-án Sárospatakon a vásártűren Sárosp- atak város, Bodrog-Halász és Trautzfalva kör községeinek összes loállomány; 3. Február 5-én Bodzas-Ujlakon, Bodzas-Ujlak és Csáka kör közsé- geinek loállomány; 4. Február 6-án Mihalyci község- nek, Mihalyci és Velejte kör községeinek loállomány.

— **S.-a-Ujhelyi izraelita betegsegélyezési egy- let.** 1896. január hó 26-án d. u. 3 órakor esend- ben és zúrtalánd tartotta meg évi közgyűlését, a s.-a-ujhelyi izraelita betegsegélyezési-egylet. Az évi zárszámadás jó eredményt mutat. Friedlér

Albert indítványára a nagy számmal megjelölt tagok az elnök és alelnökök jegyzőkönyvi közö- netet szavaztak meg, 1895 évben a rondság tagok száma 102-re, a pártoló-tagok száma 108-ra emel- kedett. Sok ilyen esendben, de hatásosan működő egylet kellene, akkor sok szegény ember volna megmenthető a nyomortól.

— **S.-a-ujhelyi önkéntes tűzoltó-egylet.** Január 25-én tartott a s.-a-ujhelyi önkéntes tűzoltó egy- let parancsnoksági ülést, melyen elhatározták, hogy február hó 8-án bált rendez; már a szokásos nagy plakátok hirdették is. Ha olyan jól fog sikerülni, de mint a múlt évi, elave is gratulálnak hozzá, de vajjon az egylet belételeiben felmerült differenciák hat légit színetet és január 27-én volt az első szabá- lygyakorlat és ének próba.

— **Árvaszekülönösek.** A Zempléni megyei árva- szeknél egy únlóki hely megüresedett, az a legkö- zelbeli közgyűlésen fog betölteni. Eddig több je- löltet emlegetnek, a kik mellett a kisebb-nagyobb kapacitással már megindult. Az árvaszekülönök állás igen fontos hely, azt nem szabad kiki és aytalás révén betölteni; ott nem csak tudni, de dolgozni is kell. Ajánljuk ez élet a megyei bizottsági tag- ok figyelmébe szavazásuk alkalmával.

— **Zempléni megyei gazdasági egylet.** Január 26-án a szőlők újajultése tárgyában készítet- tőrvényjavaslat feletti vélemények meghallgatására, zempléni megyei gazdasági-egylet által S.-a-Ujhe- lyben értekezletet hívott egybe. A hegyaljai szőlő- birtokosok nagy számmal jelentek meg. Látszik, hogy a hegyalja érzi legjobban a nagy esapást. A felszólalások egymást érték és ha S.-a-Ujhe- lyben lenne eldöntve a törvényjavaslat sorsa, akkor már a hegyalja egészen be volna ütve; oly lelkesülten szónokoltak egyesek az egyetemlegesség ellen és a kölcsön mikénti folyósítása mellett, hogy egyesek már zsebekben éretek a sok pénzt, a mit felvenni fognak. Nem úgy kell a hegyalja jövőjén segíteni, hogy törvényjavaslatok felolvasására hív- juk meg az érdekelteket, hanem, hogy miként lehet legelőször és leggyorsabban a hegyalját újjá- alakítani. Egyebek a legelőszörbe felhozni való az, hogy a törvényjavaslat egész terjedelmé- ben felolvasattat és hogy a gazdasági egyletnek ama három évvel ez előtt hangzottatt kijelentése, hogy a szőlőbirtokosok nem érdeklődnek, azért nem tesz a hegyaljaért semmit nem vált be, mert az érdeklődés nagy volt, mint reméltük.

— **Izraelita nő-egylet** bal. S.-a-Ujhelyben január 15-én tartotta meg az izraelita nő-egylet szokásos farsangi bált, mely kitűnően sikerült. A mult évi báln ugyan többen voltak de a jó bor akkor sem volt főnök. Szébbnél-szebb toa- lettökben jelentek meg a hölgyek és virradatig tartott tánc az bál sikerit biztosította. A hölgyek által összetehozott étel és italnemü a legkényesebb nyenczek illesztés is kielégítette. Hisszük, hogy az árvának is jut valami.

— **Uj anyakönyvezetők.** A m. kir. belügy- miniszter Zemplén vármegyében nardiesai anya- könyvezető Mankovszky Béla segédjegyzőt, az agyagosiba Martayk Mikószláv segédjegyzőt, a nagy- polenaiba pedig Dvorszky János segédjegyzőt ne- vezte ki és valamennyit a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Polgári kör** S.-a-Ujhelyben, mint a mult számbunkban jel-ztük, egy polgári kör van alakul- loban, melyre nézve már a mozgalom meg is in- dult. A kör ezéja, hogy Sátoralja-Ujhelyben lakó nagy számú iparos és kereskedő osztálynak le- gyen egy gyűléshelye, a hol a szabad érteket el- bethossok. A szikébb körü tanácskozás már meg- történt és az intézköz által elévleg ki lett mondva, hogy a kör ezéja felolvasásokat, nyilvános esté- lyeket tartani. Szórákozás céljából olvasó-, billiárd- és játékszobákat berendezze a tagokat egymás- ranti becsülésre és tiszteletre buzdítani és az ipa- rosok érdekeit egyetemesen támogatni. Végül ki- mondattott, hogy a politikai és más irányú mozga- lomtól a kör távol fogja magát tartani. Egy évi tag díj 4 ft. Csak előre polgárok, társuljanak, így a társadalomban önk is tényezőkké lesznek, azon- ban tartsák be, hogy politikai és más mozgal- maktól távol fognak állani, mert ha ilyen irányú szellem fog a „körbe” behöközni, akkor életük rövid lesz.

— **Az „Óráló” szerkesztője, Dr. Bartha Béla** búcsúszóban jelenti a nagy közönségnek, hogy lapja február 1-től nem jelenik meg. Megdöbbenéssel olvastuk e búcsúszót. Levegő, fájdalmas érzelmek támadtak lelkünkben a hír olvasásakor, hogy az „Óráló” megszűnik. Egy igazán ideális eszélőként

hevílő nemes vállalt a közöny miatt megbukik s ráadásul a szerkesztő nem kis összegben fizetett red. saját bevallása szerint 4000 frtot! Lehető a társadalom egyik tekintélyes része ellen emel- hangosabban kiáltó bizonyíték? Gondolni sem tu- dunk nagyobb. A helyett, hogy megbesülte volna egy ideális léleknek nemes hevülését, engedte anyagilag is veszteti. Szeretnők, ha csak legalább egy szószék tudnánk vizgatatlásul mondani a nem- illótt szerkesztőnek, de nem találunk ilyet. Nem is keresünk, csak kérjük először őt, hogy a meg- nyugvásba tartsa meg munkakövéjét; másodszor kérjük a nagy közönséget, hogy legalább más irányú munkájában becsülje meg az ideális lelki férnyt. — Erre már jelenleg is főnyes alkalma lehet a nagy közönségnek. Több önálló munkája van már a derék volt szerkesztőnek. Legalább azokra rendezje meg. Mi hisszük, hogy a társadalom ilyen irányú érdeklődése az ő letének — bizonyára — lelhangoltságát meg fogja szüntetni. Vajha így lenne!

— **Gondnokság alá helyezes.** Tokaji levelezők raja, hogy Zemplénvármegye Tokaj községben ille- toszú Berkovics Davidné, született Engel Loti ugyanottani lakost, a 11345/95 számú első birtok- sági ítélettel, az 1877. évi XX t. cikk 28. § b) pontja alapján gondnokság alá helyezte.

— **A „Sárospataki Polgári Társaskör”** évi január 27-én tartotta a kör helyiségében alakult közgyűlést, mely alkalommal a „Társaskör” ideig- lenesen, egy évre újból megalakult. A pénzüri számadások felülvizsgáztatván, kifogástalan rendben találattak és Csajka Endre pénztárnoknak a fel- mentvány megadották. Ez után következett az általános tisztújítás. Elnök lett: *Dr. Ballagi Géza*, alelnök: *Neumann Péter*, háznag: *Parvóts Ferenc*, pénztárnok: *Wohl László*, jegyző: *Ellend József*, ügyész: *Végh Bertalan*. Választmányi tagokká választattak: *Parvóts Gyula*, Dr. Kon- dor Miksa, Fodor Jenő, Gleviezky Sándor, Uzráky István, Kun Dániel, Steinfeld Jenő, Galgóczy Barna, Reményi Vendel és Pavlotsits György. Píttagok: *Peesár János*, *Phillip Károly* és ifj. *Wohl Aron*.

— **Megbizás.** A földmívelési miniszter Babócsi Nagy Adolf legyesbenyei lakost a szerencsi járásba az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

CSARNOK.

Az első gyermekírás.

Elbeszélés.

Irtá: **Réz László.**

(Folytatás.)

Mikor iskoláit bevégezte Ida, el is került rögtön a nevelésintézi háztól.

A dus gazdag véu hány hírhében álló Draskóczy Mártha, a szelmalmi pusztá birtokosa, állandóan tartott magánál egy-egy árva lányt, ki neki titkárnoje, számtartója, felolvasónoje, társalkodónoje, meg tudva a jó Isten, miye nem volt. Eppen azért is mindig jó családból való, vagyontalan jó nevelésű árva lányt keresett és fogadtat el.

A nagybátyja révén, ki Draskóczy Mártanak házi orvosa volt, Ida ide jutott be. Helyzete ugyan nem volt valami rózsás, mert Mártha néni zseb- becséit folyton hallgatnia kellett. De hat az ő lelke a türelmezbe nagyou hozzá volt szokva. Né- hány magános pere: egy-egy könyvzáró mindig megszabadította lelkét a tshertől. S ilyenkor a sírás után valami titkos sajtlelem is el-felgotta lelkét, hogy ő még boldog lesz valamikor.

— Oh Istenem! hiszen nem kell nekem gaz- dagság! En csak a mindennapi kenyér után vá- gynom, meg hogy legyen egy férfi kéz felettem, aki szeretettel védjen, akinek én is szeretettel legyek segítő társa. Ez az én boldogságomnak összes tényezője. Ez nem lehetetlen! En bízom, hogy meg is valósul. Istenem, milyen boldog is leszek én!

Ilyen gondolatok után olyan volt Idának lelki- állapota mindig, mint mikor a nyári szép esendes eső után a kitisztult égen a szép szivárvány fel- tűnik.

A lélekben van valami titkos erő, mely a jó- vendőt legalább is megsejti. Idának lelke is birt e erővel.

Mártha néni nagylelkűleg megengedte Idának. — kit hűsége, engedelmessége, szerénységéért mind- azok között, kik házával eddig látkak, legjobban szeretett. — hogy barátjánjével, Aszonti Aronnival, kivei közös a sors tette barátnővé, elmehessen a m... i bálba karácsony 4-ed napján.

M. ón hagyományos volt már réges régen a karácsony 4-ed napi bál. A vidék lányos mamái már nagyon számot tartottak e bálra. mert ritka farsang múlt el, hogy egy-egy házasság ne kötöttet volna, melynek alapja e bálban tértett le.

E bálokat rendszeren M. és vidéke ifjúsága rendezte. Talán ezért volt olyan vonzó is. Hiszen a vidék valamire való fiatal embere mind ott lesz — gondolták a mamák! Természetesen a vidék fiatalisága közé tartozott Bárdosi Károly is, — habár már 32 nyárnak sok fáradsága hajlította is meg egy kissé széles vállait.

Ebbe a bálba menni el vágyott az Ida lelke. Nem volt ugyan az ő ártatlan lelkében olyan gondolat, hogy hát ha ott találom meg boldogságom megteremtőjének eszközeit. Hiszen ő távol élt a nagy világtól. Annak kultúr szelleme nem is rontotta meg még az ő ártatlan szívét. Ő csak szórakozni vágyott. Csak társaságot keresett, melyben lássa meg már, minő az az élvezet, melyről oly sokat beszélt neki egyszerű-masszor barátja: Álszenti Aroné.

Álszenti Aroné, mint fiatal asszony, fel is ajánlotta neki, hogy elviszi a bálba.

Ida az ő 24 éves szívével olyan boldog volt az első bál előtti napokban, mint egy 16 éves leány, kit nagy leányává avat fel az anyai bölcsesség.

Alig várta azt az estét, mikor a bálteremre varázslott iskolahelyiségbe belépett. A rendező fiataliság udvariassága sehoggy sem érintette kellem-

sen a társaságba nem szokott leányt. Olyan volt ő, mint a vadvirág.

Gyönyörű fekete szeme, bár sirni jobban tudott, mint nevetni, lebilincsel: karsú dereka, bár nem simult a férfi karhoz, de vonzott, mint a delectó. A virgoney véru fiataliság körül fogta a szerény árva leányt, kit nem őmért senki s mindenki tudakozódott: ki ő, az ismeretlen? Egyedül Bárdosi Károly húzta meg magát a fekete legények háta mögött s onnan bámulta az ismeretlent. Bámulta, bámulta s észre sem vette, hogy szíve mélyébe fészkelte be magát annak a fekete szemű, karsú derekú árvalánynak lénye.

Most érte el Bárdosi Károly a tizedik farsangot, mióta házasodni készült. Kilenc farsangon keresztül folyton a lányos házaskilencet fogdosta anélkül, hogy szíve hevesebben dobogott volna csak egyszer is még. Hiszen atya, mielőtt halálnya volna szemét arra az álomra, melyről a vallás azt tanítja, hogy abból az örök életre ébredünk, erősen szívére kötötte fiának, kitől az egyszerűségében ősi nemes családnak fennmaradását remélte, hogy mi legyen jövődjének megteremtésekor tenni valója.

— Fiam, — mondta halálos ágyán az öreg Bárdosi, — az ősi név fénye homályosulni kezd. Az új időknek új szelleme letörülte róla azt a régi zománcot, mit annyi századon keresztül sok diós ősiünk rakott rá. Az ősi vagyon szétoszlott. Itt már nevémen kívül nagyon kevés örökség marad. Igyekezzél hát, szerezz hozzá! Ha családod

akarsz alapítani, magadtól ne tedd! A te ifjú szíved, mely tiszta még minden salaktól, csak a külszin után indulna. Már pedig édes fiam, nem elég a boldogsághoz a szépség, a rajongó szerelem. Megszenesíti ezt igen korán a nyomorúság. Ugy házasodj, hogy az új asszony hozzá is a házhoz. A meglevő kicsiny ne hogy fogyjon, sőt inkább gyarapodjék, mert az idők szelleme különben elseperi őt Bárdosi családot. Anyád nélkül semmit ne tégy!

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.*

Tekintetes Hlavathy Elek urnak

S.-a-Ujhely.

Azon odaadó fáradságáért s tapintatos eljárásáért, mely szerint S.-a-Ujhelytől a vasúti állomás mellett, volt Ilásevits-féle ház levő házunkhoz vezető s egyekek által elzárt közös ut kordést rövid idő alatt sikeresen megolajta, fogadja nyilvános köszönet nyilatvanitunkat.

S.-a-Ujhely, 1896. január 30.

Grünbaum Márkus.
Kemény Jenő.

Fentiek képesán van szerevésünk a n. é. közhasznú tudomására hozni, hogy fent jelzett adómentes házunk eladó. Értekezhetni Grünbaum Markus, fűszer kereskedőnél

* Mak és tartalomért a beküldő felelős.

H I R D O T Ó S O K.

Ungváry Készítő
GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJA
CZEGLÉDEN.

Őszibarackfa-csemeték nagymérvényi eladása.

Eladásra szánt készlet: 103 legkiválóbb fajban mintegy 80,000 drb.
Csemeték arai: az 1-2 éves gazdag gyökérű, életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint 20 krtól 40 krtig.)

100 drb.	40 krtos csemete 1 vagy 100 fajban 38 ft.
Nagy-	250 " 40 " 1 " 100 " 36 " 100-an-
bani	500 " 40 " 1 " 100 " 34 " ként.
árak	1000 " 40 " 1 " 100 " 32 " " "
	5000 " 40 " 1 " 100 " 30 " " "

Igen nagy készlet van a következő fajokból: (melyekben a kiválóbb-nél kiválóbb korai amerikai fajok nagyreszt bent foglaltatnak) Amsteden, Heatrix, Egresi-féle duráni Grosse Mignonne hatve, Grosse Mignonne tardive, Gyümölcskertek királynője, Honeywell, Korai Sándor, L. Lajot, Lord Palmerston, regyendő a Saint-Joseval), Matelka díjazottja, Mezőközö-márcsi duráni, Olga királynő, Precocité de Canada, River's korai Rodhe may de Brig, Szép órnó, Szögő duráncaja, Valparaiso, Venus emlője, Vezérle-féle korai duráni, Waterloo, Wilder, Württemberg királyi stb. stb.

Tessék árjegyzéket kermi!

KARNER JÁNOS

Sárospatak városának állatorvosa, értesíti a közönséget, hogy **jobbnak, szarvasmarháknak és lovaknak lépfene, sertéseknek orbancz ellen való sikeres beejtását** elvállalja.

Bővebb felvilágosítással bármikor szolgál.

Hirdetmény.

A Sárospataki Takarékpénztár Részvény-Társaság t. részvényesei a folyó 1896. évi február hó 19-én delutáni 3 órakor Sárospatakon az intézet helyiségében megtartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az atalakulás folytan megszűnt **Sárospataki Népbank** mint Szövetkezetnek 1895. évi üzleti működésre vonatkozó jelentése, az intézet igazgatóságának és felügyelő bizottságának s ezzel kapcsolatban a volt szövetkezet múlt 1895. üzletevi zarszamadásának es mérlegének megállapítása s a tiszta jövedelem felosztása feletti intézkedés.
2. A **Sárospataki Takarékpénztár Részvény-Társaság** alapszabályai értelmében az igazgatóság 7 tagjának megválasztása.
3. Ugyancsak ezen alapszabályok szerinti megválasztása a felügyelő bizottság 5 tagjának.
4. Esetleges indítványok tárgyalása.

Kelt Sárospatakon, 1896. évi január hó 26-an.

Az igazgatóság.

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Kibocsátás: 120,000 sorsjegy 45,007 három osztályba osztott nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

H u z á s o k:

I. osztály 1896. február 5—8-ig.				II. osztály 1896. márczius 11—14-ig.				III. osztály 1896. május 12—28-ig.			
Árak az I. osztályra:				Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):							
1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint	60.—	30.—	6.—	3.— forint	60.—	30.—	6.—	3.— forint

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizettetnek ki: a huzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtetnek meg.

Midőn a sorsolási tervezet főntebbiekben közzé tesszük, egyben köztudomására hozzuk, hogy a sorsjegyek mátol fogva a falragaszokon jelzett elárúsítóknál a fenti eredeti árakon kaphatók.

Budapest, 1895. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték Igazgatóság.

~~25~~ ~~25~~ Minden 3-ik sorsjegy nyer. ~~21~~ ~~21~~

Még soha nem létezett nyereményeket

nyújt az államtól engedélyezett

II. MAGYAR OSZTÁLY-SORSJÁTÉK

45.007 három osztályba osztott pénznyeremény 9.200.000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

E G Y M I L L E O korona

Az I-ső osztály huzása
1896. február 5—8-ig.

A II-ik osztály huzása
1896. márczius 11—14-ig.

A III-ik osztály huzása
1896. május 12—28-ig.

Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:		
Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona
1	80000	80000	1	100000	100000	1	600000	600000
1	60000	60000	1	60000	60000	1	400000	400000
1	40000	40000	1	40000	40000	1	300000	300000
1	30000	30000	1	30000	30000	1	200000	200000
1	20000	20000	1	20000	20000	1	100000	100000
1	15000	15000	1	15000	15000	2	40000	80000
1	10000	10000	1	10000	10000	5	10000	50000
2	8000	16000	2	8000	16000	10	4000	40000
8	1000	8000	8	1000	8000	34	6000	204000
10	2000	20000	10	2000	20000	100	2000	200000
13	1000	13000	13	1000	13000	200	1000	200000
100	400	40000	100	400	40000	2650	200	530000
860	200	172000	860	200	172000	22000	150	330000
9000	80	720000	9000	120	1080000			
10000	Nyeremény összesen	1208000	10000	Nyeremény összesen	1648000	25007	Nyeremény és egy jutalom	6284000

Árak az I. osztályra:

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
30.—	10.—	2.—	1.— forint	60.—	30.—	6.—	3.— forint

ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétel

HEINTZE KÁROLY,

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny-ozim: Lottoheintze, Budapest.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kívántassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr. — teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be.

Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400,000, 100,000, 80,000, 50,000 koronások stb.